

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noardeast Fryslân
Tav Sytske Raap
Postbus 13
9290 AA Kollum

Betreft: Reactie op memo ICS ruimteregiegroep BV "verhuizing/verplaatsing Cbs De Pionier"

Datum: 19-05-2020

Geacht College,

We hebben uw brief van 7 mei jongstleden, inclusief de onderliggende memo van ICS ruimteregiegroep BV d.d. 16 april 2020, in goede orde ontvangen. Waarvoor onze hartelijke dank.

U nodigt Arlanta in uw schrijven uit te kunnen reageren. Van dat aanbod maken we hierbij graag gebruik.

U geeft aan een **objectief** onderzoek te hebben laten uitvoeren naar verhuizing/verplaatsing CBS De Pionier door ICS ruimteregiegroep BV, waarbij u de volgende vragen beantwoord wilt zien:

1. Geef aan wat voor de partijen, te weten beide schoolbesturen en de gemeente de (juridische) mogelijkheden zijn om uit dit vraagstuk te komen en uitvoering te kunnen geven aan de aangenomen motie. En verschaft ons duidelijkheid over het **bestaansrecht** van Cbs De Pionier in de Trije Terpen.
2. Stel op **objectieve** wijze vast of in deze situatie sprake is van verhuizen of verplaatsen met een **gedegen** onderbouwing.

Hierbij de reactie van Arlanta:

- Allereerst kan Arlanta het onderzoek van ICS niet beschouwen als een onafhankelijk onderzoek. Bij een onafhankelijk onderzoek worden alle betrokken partijen gehoord. We zijn als Arlanta echter niet gehoord: we hebben geen ICS adviseur gesproken noch is ons gevraagd relevante schriftelijke informatie aan te leveren om onze kant van het dossier toe te lichten.
- Vervolgens kan Arlanta zich niet vinden in de conclusies zoals vermeld in de ICS memo. Arlanta heeft een eigen juridisch onderzoek laten uitvoeren door Verus, Besturenorganisatie voor Katholiek en Christelijk onderwijs. De jurist en de onderzoeker van Verus komen tot een andere conclusie dan die getrokken is door ICS.

De conclusie van Verus op hoofdlijnen is de volgende:

- Er is sprake van een **verhuizing** en niet van verplaatsing.

Het kaartmateriaal dat is gebruikt door ICS, en waar zij haar conclusie op baseert, is niet geschikt voor een dergelijk onderzoek. Het gebruikte kaartje is niet fijnmazig genoeg maar bovenal een gedateerd kaartje van 2015 (!) terwijl de beschikbare data van juli 2018 zou moeten worden gebruikt.

- De juridisch onderbouwing door ICS is gebaseerd op **oude wetgeving**.

De wetgeving waar ICS haar conclusie op baseert is reeds achterhaald. De huidige wet- en regelgeving en aanwezige jurisprudentie anticipeert al op de nieuwe wetgeving "Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen", die op dit moment (19 mei 2020) in de 1^e kamer wordt behandeld en naar verwachting wordt aangenomen. De inwerkintreding wordt voorzien voor juni 2021.

In de bijlage bij deze brief vindt u het onderzoek van Verus, de gedegen juridische onderbouwing alsmede de conclusie.

Hoe nu verder:

- Arlanta roept u op om de raad juist te informeren en de conclusie van ICS niet op voorhand over te nemen, met de bovenstaande redenen.
- De raad mee te geven, dat Cbs De Pionier bestaansrecht heeft gezien zij binnen het voedingsgebied blijft.
- En op basis van de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie over te gaan tot besluitvorming voor permanente huisvesting voor Cbs De Pionier.

Vanzelfsprekend zijn we altijd bereid in gesprek te gaan en een en ander toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Namens stichting Arlanta

Heidi Rubingh
Bestuurder a.i.

Bijlage 1: Notitie verhuizing of verplaatsing De Pionier- Verus 9 april 2020

Bijlage 2: Analyse voedingsgebied De Pionier te Dokkum -Verus maart 2020

Vereniging voor katholiek
en christelijk onderwijs

Memo

Aan Arlanta, t.a.v. de heer W. From
Van J.M.V. Dubelaar
Betreft Verhuizing De Pionier
Datum 9 april 2020
c.c.

Hierbij kom ik terug op de kwestie verplaatsing of verhuizing van De Pionier te Dokkum.

De vraagstelling is of, bij de adreswijziging van de Groen van Prinstererschool / Pionier, van de Van Kleffensstraat 5 naar Alde Terp 2, sprake is van een verplaatsing of een verhuizing.

Zoals ik u in een eerste reactie aangaf kent de WPO dit onderscheid niet. Het onderscheid is wel bekend in het voortgezet onderwijs en er wordt ook van gesproken in het verderop in deze mail te bespreken Gele Katern.

Met uw vraagstelling doelt u op de vraag of voor deze verandering van adres toestemming nodig is van de minister.

In het primair onderwijs bepaalt art.84 WPO dat de minister kan toestaan dat de school binnen de gemeente een andere plaats van vestiging krijgt. Naar de letter betekent dit dat bij elke verandering van plaats toestemming nodig is. Echter uit de parlementaire geschiedenis van de laatste wijziging van het artikel blijkt dat met een andere plaats van vestiging niet bedoeld wordt een beweging binnen het eigen voedingsgebied van de school. In 2.2. en 2.4 van de Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp dat tot de huidige redactie van art. 84 lid 2 WPO geleid heeft, Kamerstukken 34656, spreekt de minister respectievelijk over "verplaatsen over de grenzen van het bestaande voedingsgebied heen" en "verplaatsen naar een locatie buiten het voedingsgebied". Daarbij is wel duidelijk dat het gaat om een verplaatsing binnen het grondgebied van de gemeente.

Hieruit valt op te maken dat met "verplaatsen" in art. 84 WPO wordt bedoeld verplaatsing naar een locatie buiten het voedingsgebied dat de school op de oorspronkelijke locatie had.

Dit is ook de conclusie van de rechtbank Overijssel d.d. 15 april 2019, www.rechtspraak.nl ECLI:NL:RBOVE:2019:1283. Andere rechterlijke uitspraken zijn er nog niet. Nu het gaat om nog recente wetgeving kan niet worden uitgesloten dat zich nog andere rechtsontwikkelingen voordoen, maar voor nu is dit de stand van het recht. Een uitspraak van de Raad van State uit 2005 sprak ook over het (onveranderde) voedingsgebied van de school. Die uitspraak is echter gedaan onder de werking van art. 84 WPO zoals het destijds luidde.

Jarenlang is voor deze materie toonaangevend geweest de publicatie van het ministerie van Onderwijs d.d. 9 februari 1997, in Uitleg, Gele Katern, 25 februari 1998. De kern daarvan is dat sprake is van een verplaatsing als een van de omliggende schoolbesturen dat met redenen omkleed aangeeft. Die opvatting, die overigens geen bindende kracht bezat en hoogstens een beleidsregel

vormde, is sinds de wetswijziging achterhaald. Als de minister dat beleid had willen bestendigen was de wetswijziging van art. 84 WPO daarvoor het aangewezen moment geweest. Aanvankelijk stond in het wetsontwerp dat de schoolbesturen over omzetting, toevoeging van een richting en verplaatsing verplicht overleg moesten voeren in het OOGO en dat daaruit een gebiedsplan moest voortkomen. Echter, zowel het verplichte overleg als het gebiedsplan is, na kritiek van de Raad van State, geschrapt. Over het wel of niet bezwaar hebben van andere besturen zegt de minister in de parlementaire stukken nu alleen nog dat hij het als een positief punt mee zal wegen wanneer andere besturen geen bezwaar hebben, maar dat dit niet betekent dat een aanvraag automatisch wordt afgewezen als er wel bezwaren zijn.

Dit gaat over de verplaatsing buiten een bestaand voedingsgebied, maar hieruit blijkt wel dat de instemming van andere scholen niet meer zo centraal staat, hetgeen ook passend is in een wetswijziging die beoogt toekomstgerichte initiatieven te vergemakkelijken.

Het kan ook van betekenis zijn of door de locatiewijziging een andere school in haar voortbestaan bedreigd wordt. Art. 84 vijfde lid onder a WPO bepaalt dat de aanvraag niet ingewilligd wordt als het bestuur van die andere school niet instemt. Dit artikel is niet rechtstreeks op de situatie van De Pionier van toepassing, omdat zoals gezegd naar mijn mening geen aanvraag om verplaatsing nodig is. Telefonisch vernam ik van u dat er geen sprake van is dat een andere school als gevolg van de verhuizing van De Pionier in haar voortbestaan bedreigd wordt of haar bekostiging dreigt te verliezen.

Uit de analyse van mijn collega Jelmer Dekker blijkt dat de wijk Trije Terpen, waar de school naartoe gegaan is, zowel in de oude als in de nieuwe situatie tot het voedingsgebied van de school behoort. Het betreft een beweging binnen het eigen voedingsgebied. Hiervoor is op grond van het voorgaande geen toestemming nodig van de minister. De nieuwe tekst van het artikel dateert van voor de verhuizing en is dus daarop van toepassing.

Ook van de gemeente was voor deze verhuizing geen toestemming nodig, nu daarvoor geen geld van de gemeente gevraagd werd. Aannemende dat Arlanda zelf de grond en het gebouw heeft bekostigd, wat naar ik uit de casus begrepen heb het geval was, dan staat de gemeente hier mijns inziens geheel buiten.

Volledigheidshalve vermeld ik dat in het wetsontwerp Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen, dat door de Tweede Kamer is aangenomen en bij de Eerste Kamer aanhangig is, art. 84 WPO aldus wordt gewijzigd dat voor een verhuizing binnen 3 kilometer van het oude adres geen aanvraag meer nodig is. De inwerkingtreding van deze wet, indien aangenomen door de Eerste Kamer, is uitgesteld tot 1 juni 2021. Daarmee is die wet op dit moment nog niet van toepassing. De beoogde wetswijziging versterkt echter de mening, die ook al is te baseren op het bestaande (nieuwe) art. 84 tweede lid WPO, dat de oude wijze van denken zoals die in het hiervoor genoemde Gele Katern werd verwoord, niet langer actueel is.

Vereniging voor katholiek
en christelijk onderwijs

Analyse voedingsgebied De Pionier te Dokkum

Verus
Jelmer Dekker

Maart 2020

Inleiding

Voor een casus van Stichting Arlanta, ben ik door mijn collega en projectleider dhr Dubelaar, gevraagd om voor de school de Pionier (12WY) uit te zoeken wat de herkomst van de leerlingen in de afgelopen jaren is geweest. In deze rapportage mijn bevindingen.

De centrale vraag is: is de Pionier binnen haar eigen voedingsgebied verhuisd?

Situatieschets

De Pionier is in de afgelopen jaren vanuit een ander pand het onderwijs gaan aanbieden.

Voorheen was dit vanuit de Van Kleffensstraat 5 in Dokkum, nu vanuit de Alde Terp 2 te Dokkum. Hiermee is de school verhuisd vanuit de buurt Hoedemakerspolder naar buurt De Trije Terpen.

Data en methoden

- DUO (meerjarig), leerlingaantallen
- DUO (meerjarig), herkomst leerlingen
- DUO (meerjarig), adressen scholen en vestigingen
- PVG (2015), Leerlingprognoses 2015-2033 Primair Onderwijs Dokkum
- Schooladministratie Stichting Arlanta
- QGIS

Analyse

Op moment van verhuizing, juli 2018, is onderzocht wat de herkomst van de leerlingen was.

Hiervoor is gebruik gemaakt van de schooladministratie van Stichting Arlanta.

Ook wordt in beschikbare bronnen en analyse gekeken hoe dit in het verleden is geweest.

Zowel op de kaart als in onderstaande tabel, is de herkomst in juli 2018 te zien, voorafgaand aan de verhuizing.

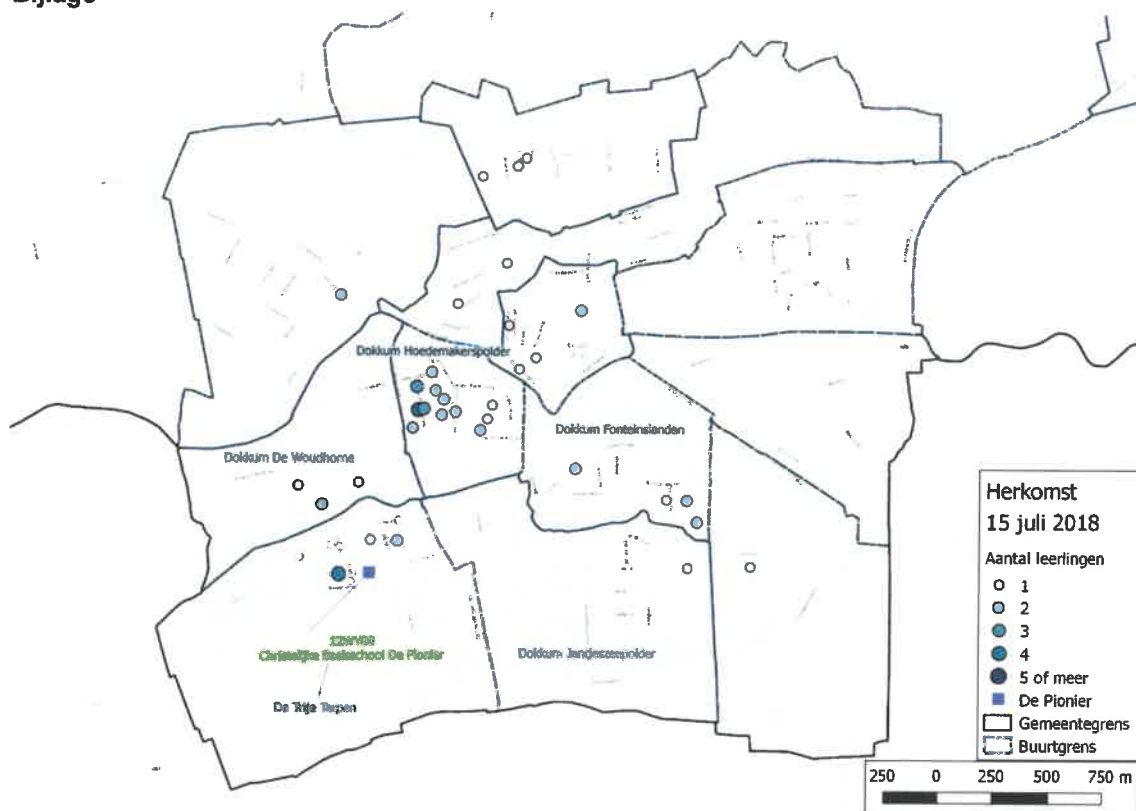
Buurt	Wijk	Plaats	Gemeente	Aantal	Aandeel
Dokkum Hoedemakerspolder	Dokkum	Dokkum	Noardeast-Fryslân	26	41%
De Trije Terpen	Dokkum	Dokkum	Noardeast-Fryslân	7	11%
Dokkum Fonteinslanden	Dokkum	Dokkum	Noardeast-Fryslân	7	11%
Dokkum binnen de Bolwerken	Dokkum	Dokkum	Noardeast-Fryslân	5	8%
Dokkum De Woudhorne	Dokkum	Dokkum	Noardeast-Fryslân	4	6%
Sibrandahûs	Wijk 03 West	Sibrandahus	Dantumadiel	3	5%
Dokkum Weeshuislanden	Dokkum	Dokkum	Noardeast-Fryslân	3	5%
Dokkum Noord	Dokkum	Dokkum	Noardeast-Fryslân	2	3%
Dokkum Betterwird	Dokkum	Dokkum	Noardeast-Fryslân	2	3%
Waaxens	Holwerd	Waaxens	Noardeast-Fryslân	1	2%
Holwerd	Holwerd	Holwerd	Noardeast-Fryslân	1	2%
Dokkum Kooilanden	Dokkum	Dokkum	Noardeast-Fryslân	1	2%
Dokkum Jantjeszeepolder	Dokkum	Dokkum	Noardeast-Fryslân	1	2%
Damwâld	Wijk 00 Centrum	Damwâld	Dantumadiel	0	0%
Totaal				63	100%

Duidelijk is dat de buurt de Trije Terpen een belangrijk aan deel heeft in de herkomst van de leerlingen en daarmee onderdeel uitmaakt van het voedingsgebied van de school. Dit bleek eerder ook al uit de PVG Leerlingprognoses 2015-2033 uit 2015.

Conclusie

De wijziging van de locatie van waaruit het onderwijs van de Pionier wordt verzorgd is een beweging binnen het eigen voedingsgebied en dus een verhuizing.

Bijlage

De leerlingen afkomstig uit andere buurten en/of gemeenten zijn buiten het kaartbeeld gehouden. Deze staan wel in de tabel.